

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előfizetheti helyben a szerkesztő's kiadó tulajdonosnáturizta 453dik sz. alatti Trattner-Károlyi ház első emeletében, egybeitt pedig minden királyi posta-hivatálnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok iránt csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésny főlvetetik's pontosan és jutányosan közöltek.

A folyó félév vége közelegetével szives tisztelettel figyelmeztetjük a két haza főleg távolabb vidéki t. cz. közönségét, hogy mint e folyó félévben, ugy ezentul is mélt. Széchenyi István gr. ur folytonos együttmunkálása, mint szinte más jeles társaké mellett, megjelenendő testvér lapjainkra eddigi marad az előfizetés, t. i. postán és Budapestben házhoküldéssel boríték alatt felévre 6 p.fr. borítékalanul házhoküldve pedig 5 p.fr., mihez képest szorgalom- vagy gyorskocsi, vagy más biztos alkalom által a szerkesztőségénél (Pest urizta 453. sz. Trattner-Károlyi-ház első emeletén) legkönnyebben elintézhetni az előfizetést. A Jelenkor és Társalkodó szerkesztőség.

FOGLALAT. Magyar- és Erdélyország. Kinevezések 's előléptetések. Némagyarítás. A'szentgróti levél elemzése V; gr. Széchenyi Istvánról. Nem épületes jelenet a tanítói láthatáron. Post, Arad, Győr és Szatmár megyék közgyűlései. Adakozások a vakok pesti intézetére. Természettudományi társulat. Budapesti napló. Spanyolország (Zárbeszéd corteseloslatáskor; don Carlos fia proclamatiót intéz a spanyolokhoz.) Franciaország (Bel- és külföldi tudósítások.) Anglia (Russell javaslata a dolgozó osztály érdekében; irlandi kath. főpapok küldöttsége.) Elegyhírek. Ertesítő.

Magyar- és Erdélyország.

Ó cs. s ap. kir. fős. ómoroviczai Heinrich Ferenc vezetéknévénél „Imrédy-re változtatását megengedni, Kendeleányi Ferenc fogalmazó-gyakorokot a m. k. udv. kanczellariánál tisztb. udv. fogalmazóvá, továbbá a Selmezen ujdánalkotott ideiglenes bányakamrai alügyész tisztségre Zarczky Ödön alsómagyarországi kerületi bányatörvényszéki felügyelő's beszercebányai szinthe ideiglenes bányakamrai alügyészre Wittstein Antal ugyanezen bányatörvényszéki felügyelő méltóztatott kegy. kinevezni.

Mihályi János cs. k. akaszteti hadnagy a' báci Ferenc-esatorna-igazgatóságánál segéd-tisztii állomásra lón alkalmazva's ugyanezen esatorna igazgatásnál Kobling János és Bartos Ágoston Károly eddigi helyettes mérnökök valóságos mérnökökké nevezettek ki.

A m. m. k. udv. kincstár a' selmezi k. főkamrágról hivatal irodájában Derna Jánosnak első járulnokká lett fokozatos előléptetésével megürült másod-járulnokságra Kisszka Pál irnok díjokot; a' hulesi igazgató-kerületi erdősz-állomásra Kötencsner József jagdwaldi alerdősz; a' Tágányi Ferenc eddigi wichodnai kamrai erdőkerülőt, saját kérelmére, hasonló tiszt-minőségben Feketevágra áthelyezvén, wichodnai kamr. erdőkerülőt Lánosz Lajos eddigi visegrádi kamrai alerdőszit alkalmazá. — A mármaros kir. kamra-igazgatóságánál a' bruszurái elsőrendű erdősz-állomás; a' kir. budai fő erdőfelügyelőségénél egy díjas gyakorokoki 's a' visegrádi k. erdőszhivatalnál a' tisztirnokii állomás megürült. — Petz János pozsonyi kir. 30ezadi áruvizsgáló és Wagner József pinkamezei k. 30ezadi ellenőr meghaláloztak.

A'szentgróti levél elemzése.

E' sorokat alkalmasint kevesen fogják olvasni, mert ha valami olly részről jó, melly nem tetszik, félre vetésrőlunk már ez is elég ok; nálunk, hol a' szabad discussio csak nem régiben vette eredetét; én pedig szerfelett soknak teljességgel nem tetszhetem, mert legelsőben is nemcsak nem vagyok meszere a' hízlegésnek, melly Magyarországnban rendszerint olly nagy sikerrel jár 's népszerűsége nézve elkerülhetlen, de tán keblem kelletin túl is szigoru, ha magyar dolgokrul itélek, mellyeket bármiben is nem bírok a' közpérszerűség során túrni. 'S aztán, mert most vén napjaimra bizonyos sine curat (?) vagyok kész vállalni magamra, mi tudom nem egy fellengős vármegyei harcúnak szemében olly tettnek mutatkozik, mintha a' rosznak adtam volna el lelkemet; *) és így ez uttali kérésemet azon keveseknek vagyok

*) Az értekezőns grótot, mint a' hirlapokban, jelenesen pedig Jelenkorunk folyó évi 45dik számában is közölte volt, fels. fejedelmünk az ország szükségéinek megfelelő közlekedési eszközök létesítésére megkívántató elömun-kálatok minél gyakorlatibb 's alkalmash módon, egyszersmind haladék-nélküli elkészíthetése végett alakítandó különös bizottság elnökévé méltóztatott k. kinevezni. Mi a' m. gróf nezeivel — 's ezt büszke örömmézzel mondjuk — rendszerint tiszta meggyőződésből azon egy értelműek szokunk lenni, noha jól tudjuk, hogy nem egy ócsárlója 's kisebbitője, nem egy nyilt és lappangó ellensége van honfársaink közül az európai bíru nagy hazafi grótnak. Azon méltatlankodást pedig — legszeledebb kifejezéssel szólva — miszerint bárki is elég alacsony lenne a' tisztelt grótot az ért, habár gyanúsító árnyéklatban, kárhoztatni, — mert már félszázadot meghaladt éve'i 's olly gyakran gyengélkedő egészsége daczára is a' lehető legterhesb hivatal elvállalására késznek mutatkozni elég lelkes volt a' tiszt. gróf, mi 's egyáltalában velünk minden jobb érzésű magyar boszszus kudarccezal utasítjuk viszsza; mert minden jó hazafi, bármilly politikai hitvallásu legyen is egyébiránt, csak sikerbiztos örömmel nézheti azon ügy vezérletét, miben a' haladás az előmenet legürgetősb, olly tiszta 's országszerte ismert erélyességű kezekre bizatva, a' millyenek gróf Széchenyi Istvánéi. Szerk.

irányozni vagy inkább ismételni bátor, kik politikai pályámat kezdete óta kísérve, ha lépteimben nem tapasztaltak is különös mélységet, azon igazságot még sem tagadják meg tőlem, hogy szándokom mindig tiszta volt, és arra sem a' "nagyok komoly tekintete" sem a' "sokaság kegye" befolyással nem bírt, de egyedül meggyőződése és azon vágy: mennyire csak erőm bírja, ha kell, még apály és dagály ellen is szolgálni a' hont.

Kérem ezen rokonkeblü honosimhoz pedig az: sziveskednének engedékeny hangulattal kísérni e' fenforgó elemzést, 's nekem mind azon ismétléseket kegyesen megbocsátni, mellyek már eddig is előfordultak 's mellyek ezentul alkalmasint még többszer fognak kerülni elé; ámde én — tulszerénység nélkül legyen mondva — abban nagy súlyt helyezek, hogy az, mit a' szentgróti levél elemzése folytában eddigelé állítottam és ezentul még állítani fogok, legálabb higgadtabb jóakaróim által minden pártindulat nélkül olly értelemben bíraltassék, a' mint én minden sértégetés nélkül egyedül a' való kitüntetését iparkodtam túzni ki ezölomul. 'S ugyanis, mert Deák befolyását kisebbitni, pártját maga magával ellenkezésbe hozni, legtávolabbrul sem szándokom; sőt inkább egyenesen az után vágyom, hogy, magyar politikánkat szenvedély-nélküli surlódás következtében a' gyakorlati élet sarkalataira állítva és a' 19dik századi körülményekhez ildomilag szabva, a' teendők sorában és módjában elvégre egyetértsünk, kezdet fogjunk 's ekkép Deák tekintetének öregbítéshez, szilárdításához én is, ha lehet járuljak, bármi csekély sulyommal.

Az azonban, hogy egymást capacitáljuk 's elvégre egyetértsünk, mikép aztán a' magyar nemzeti test orvoslásában ne legyen köztünk többé elágzás, nem könnyü dolg. Én tudom, mit akarok, és ez belsőmben tisztán áll. De ez nem elég, mert valamint én nem bírok senkinek is belséjébe látni, ugy bizony az én belsöm is csak annyiban tárt más előtt — mert ki venne magának elegendő fáradságot abban buvárkodni — a' mennyiben képes vagyok lelkem tükrét másokkal közleni. Ámde ebben soha nem voltam nagy mester, mi körül magamat egy pillanatig sem ámitottam; mert kevesebbé érte, kevesebbé felfogva mint én, legalább Magyarországnban eddigelé aligha volt valaki, noha minden módon ügyekeztem keblem legrejtettebb redőit is kitárni a' haza előtt leplegtelen.

Ha ekkép ez alkalommal, mikor annyi fekszik lelkemen, és annyi remény és félelem közt eped keblem — mert a' kikötőbe jutás szinte olly közel áll hozzánk mint a' végképi elsodortatás — még kevesebbé voltam és leszek rendszeres, rövid és világos, mint rosz szokásom vagy inkább: korlátolt tehetségem következtében vagyok közönségesen, de e' helyett, ide oda kapkodva hoszszasan és ismételve szölok, csakhogy valamikép érthetővé tegyem magamat, ezért, mint már fentebb esdeklém, előre is aláztatosan bocsánatot kérek.

Az 1790 és 91diki országgyűlésen — ha nem mese a' dolg — egy gyakorlati statusférü által az mondatott: 'Hic non agitur ut bene loquamur, sed ut nos intelligamus'; és kiki tudja, habár igen hibás vala is ezen sententia, azért még is rövid idő alatt mennyi hozatott helyre'sz aznyí üdvös rakatott azon időkben későbbi kifejlésünk alapjául. Hadd ismétljem én ezt jelenlegi körülményinkhez alkalmazva, mikor szinte sőt még kevesebbé teszi a' dolg lényegét, hogy tacitusi rövidséggel, ciceroi elegantiával szóljunk, vagy éppen ezira phrasisokat esztergályozunk, fellengős képeket fessünk, dörgő szavaktul viszhangoztassuk tanácskozásink négy falait, hanem hogy értsük valahára egymást, 's mimég több — noha azt hiszem, nem lesz olly nehéz, csak sikerüljön amaz — a' kormányyalis elvégre tökéletes tisztába jöjünk.

Hadd legyen ezeket előrebocsátva szabad, egy

kissé reasummálnom a' legutolsó cikkben mondotakat. *)

A' bevezető kérdés ott így hangzik: "valljon egyedül olly életbevágó reactionalis gyógyszer segíthet-e rajtunk, mint a' védegylet, vagy nincs-e inkább bizonyos párt olly hagymázos állapot által sodortatva, mellynek még Deák is rabja?"

E' kettős kérdésnek csak elsőjét elemeztem, mi azon conclusiora vezetett, hogy most, miután a' kormány egészen más mezőre állott, olly reactionalis gyógyszerekre mint a' védegylet, többé nem volna szükség, sőt éppen ellenkezőleg az illyes felette ártalmasnak is mutatkozhatnak.

Ezt végezve azon két kérdést tűztem ki, mint most természetesen következöt, quod esset probandum: t szer valljon változott-e a' kormány és változtak-e általján véve a' körülmények annyira, miszerint ellenzéki tactica helyett ezentul már a' haladás mezejére ki lehessen lépni biztosan; és aztán 2szor: valljon a' védegylet nyavalygó magyar hazánkat tekintve azon reactionalis gyógyszerek categoriájába való-e, mellyeket én a' nemzeti test mostani állapotára nézve méregnek tartok?

Már mi e' két utolsó kérdést illeti, itt is szinte csak az elsőnek tárgyalásába ereszkedtem, ugy hogy midőn ezt ez alkalommal folytattam, mind azon többi most érintett kérdéses pont elemzésével még tartozom; ámde nem fogok késni azok fejtegetését is minél előbb szóba hozni.

"Hát csakugyan megváltozott volna a' kormány?"

Igen, megváltozott; 's kérdem: valijon ki olly vak, ki ezen kételkedhetnék, ha az előbbi időköt őszintén egybe hasonlítva a' mostaniakkal, 's tagadni nem meri, hogy a' lefolyt gyásznapok közt, mikor már alig hallatszott magyar szó és általján szinte már az istállóba szorítottatott az, a' constitutionak pedig csak pusztá megnevezése is valami gyűlöletes volt, és a' mai napok közt csakugyan van valami különbség! És milly roppant különbség, minthogy ma nem üldözött, nem tolerált nyelv a' magyar szó többé, mint vala egykor, de a' törvények parancsoló szözeata, melly ha inkább csak lármával fitogtató mint esendben ápoló tulajdoninknál és hazafiai erényünk fejletlen, hogy ne mondjam "könnyü" léténél fogva nem ver olly biztos gyökeret, és szerencsétlen tülhajtásink miatt nem megy az egész nemzeti test nedv-és vérebe olly szaporán, mint azt minden jó hazafi lelkéből kívánná, ugyan nem saját bününk-e ez, mellyért csak saját magunk érdemünk szemrehányást? Az alkotvány ellenben ha vérzik, és a' higgadtabb ember, kinek hona drága, keserü sejtelmek közt néz a' kétéis jövendő elibe, ugyan kérdem, 's menjünk megyerül megyeré, ki ennek oka, 's valljon nem hazánk határai közt saját magunk által ejtetnek-e alkotványunk ellen, ha az csakugyan nem csupa czafarang, de a' jó polgárnak, a' méltányosb embernek szabadsági vára, a' leghalalósb sebek? Feleljen erre bár ki, 's készen várom a' sorompók közt!

En politikai viszonyokból 's általján véve nagyobb nemzeti események köreiből kirekesztem a' szerelem, szeretet, de még a' barátság érzelmét is. Mert illy ingatag szer, melly ezer egydedben ezer árnyéklatban létezik vagy inkább 'lappang', sokszor csak ma támad 's már holnap mulik, midőn az embernek léte is csak hajszálon függ, olly igen gyengé alap, hogy illyesre állítani nemzetek 's nagyobb emberi társaságok jóllétét, szerencséjét, legalább az én politikai hitvallásom szerint, bün.

*) Ha könyvet írnek, hol igen könnyü viszsza tekinteni az egésznek logikai gépezetére, minden bizonynyal nem illy pedantice tárnám ki előadásom főpontjait. Miután azonban ritka ember tekint vissza egy már elolvasott 's tán már félre is vetett ujságezikkre, ebbeli felidézéseket, miszerint az olvasó a' dolg fonatát egészen el ne veszítse, illy alkalommal elkerülhetlenül szükségesnek tartok.

nek folytatása, A lakosok hatvén, hogy a' kikből kikönyvő- anó kövek moz- tudának. a t.javaslatot, leány gyerme- t szüle vagy- entesítettett. férjét juliusban onai hadi gya- ő felsége Var- élé indul hason- s czár fia Kon- k szerint Liba- l; a' drúzok és ást; sokan vér- helytartó a' bey- lt ellenség ősz- ozandó. — Len- lefoglaltatott, adoltattak 's kik tak; ezek közt kovy ujság kis rendelete sze- tetik meg a' fa- ni, vagy szem- em más neve a- l. Ijtül kezd- yinka, vagy ser

1845.

5 faszorok 's több séges és annyira tozása vezelyes elyezű, és mód- méltó elsőseget : jó és illó élé- lentartásáról a' tal czélszerűeg 3—3

lezőji, az álta'a nel felsőlítat- ndozást, 's neta- tozást kimutató terheltesenek; c s János m. k. k. Temesvarott 1—3

vó dohánynak, olly jelentéssel minthogy sebe- lóit elvészteit, ohányra 2 hamis ent meg. Balla

abad Kecskemét n augustus 10ik 27dik napján fog érlő. 1—3

rőknek haszon- erleni szándeko- nézve: 110 frt; 100 frt; a' 4ikre olyanai bánat- tett nap delelőtti a' kir. kincstári vatal irodájában rére ezennel hi- ési feltételek e- udán május 28án 2—3

Zab	Kukorica
60—66	80—88
—42	—51
40—43	—
32—37	62—75
44—48	—
47—50	—70
39—40	41—45

100 fr. 131 1/2 fr.
fr. 149 1/2 „
87 „
106 3/8 „

Nem akarom én ehez képest erősíteni, mintha a kormány és azon dynastia, mely Magyarország fejedelmi székét is tartja, mai időkben több vonzalommal, több rokonszenvvel viseltetnék a magyar nemzethez, mint viseltetett azelőtt, vagy mintha az ez előtti kormányok, s például Mária-Therézia és II. József fejedelmek más czélt tűztek volna ki maguknak, mint Magyarország boldogítását. Nem, ezt nem cselekszem, ennek fejtegetésébe én nem bocsátkozom. Mert az emberek titkos szándékiba, rejtett veséikbe hatni én olly kevésse bírok, mint bármily hálalódó, minthogy erre csak a magas Isten képes. Miszerint én, noha alkotványos lényegemnél fogva politikában vakon senkinek nem hiszek, s legnagyobb bizodalom mindig éber féltékenységgel jár, azért még is minden kormányról, minden fejedelmi hatalomról fel akarom tenni, hogy szándéka nem egyéb, mint alattvalóinak s ekkép saját magának boldogítása; igen, egy uttal saját magának is, minthogy nemzeteket sujtani, szerencséjüket csorbítani, nem lehet boldogság, de bizonyosan saját legnagyobb megrövidítés. Ámde a "módban, nemzeteket boldogítani a karni", ebben lelek ezer aberratiót. S valóban ritka hatalom az — üssük az emberi események évráztait kezdettől végig fel — mely a gondviselés alá bizott népek eredeti típusát felfogva, ennek alapján törekedett vala azok kifejtését, azok nemesbülését eszközölni. A 'Nagy' ezen igen ritka czímmel fénylik is ehez képest évezredek óta, azon félistenek szent neve, kik mennyei ihletéstül felvilágosítatva, népeik boldogságát sajátlagos eredetiségük alapján buzgókodának kifejtetni s magasbra emelni; midőn ha ez el lön hibázva, a' legtisztább szándék, a' legállhatatosb jórai törekvés sem elég, hogy az egykor leghatalmasb is örök feledékenységbe ne düljön, vagy ha el nem felejtetik, neve közönyösséggel sőt némi keserű érzéssel ne említésék.

Már e' tekintetben — hadd mondjam lepleg nélkül ki, mint lelkemen fekszik — a' magyar nemzet is egy olly szerencsétlen népcsalád, mely eddigelé csak ritkán vagy inkább egyedül rövid időszakok közt tapasztalta főnökeinek azon magas felfogását, mely után itélve azt lehetett volna gondolni, hogy eredeti sajátága fel lön fogva, el lön ismerve; azon idő óta pedig, mióta az ausztriai közbirodalommal házassult egybe, szinte a' legújabb időkig eredeti típusa nemcsak legesekélyebb figyelemre sem volt méltatva soha, de mint valami tekintetre éppen nem méltó, sőt mint a' közbirodalmi gépezetbe valami éppen nem illő, nyilt vagy lappangó de minden uton meg nem szünő zsidbasztásnak vala tárgya.

És ezen becsnérlése a' magyarságnak, azon kimondhatlan rövidlátás, észre nem venni, milly megtörhetlen zománcz címezi a' magyar jellemét, és hogy ő csak magyar tud lenni, vagy valami utálatra méltó mecsevész és selejt, és e' szerint minden jobb tulajdonibul ki lehet ugyan vetkeztenni őt, de keleti típusát, nemzeti jellemét, lealáztatása nélkül megtörni nem; ezen rövidlátás, ezen nemzetismereti meghocsáthatlan hiba mindezt észre nem venni, vagy legalább nem sejtteni, olly büne a' lefolyt kormányoknak, mely miatt ők lakolnak leginkább, midőn mi sínylünk, mert a' helyett, hogy, most egy egészségtül pezsgő, saját eredetiségében viruló nemzet szolgálna a' dynastiának lehető legnagyobb erősségi támaszul, e' helyett egy megfertőztetett, megtört, magával elégtelen nemzet tanúsítja a' lefolyt idők tévedésit és zsidbasztja a' közbirodalom teljes erejű kifejtését.

Nem czéлом jelen elemzés által bárkit is sérteni, vagy éppen a' volt kormányok aberratioit elleneséges indulattal fejtegetni; mert valóban nem az után vágyom, miszerint magunk közt még inkább elágozunk, vagy hasztalan recriminációkban gyakoroljam erőmet, vagy éppen a' mostani kormány czélszerűbb tendenciáira én is öntsek hideg vizet, mikép nemzet és kormány közti közelítés nehézb legyen, bizony cz nem czéлом; de legforróbb ohajtásom éppen ellenkezőleg oda vág, hogy tökéletesen és minden időkre megszüntetessék azon kormány és nemzet közti viszony, melyhez képest a' kormány mindig valami mássá akarta alakítani a' magyart, mint a' mi, és őt mindig természete ellen buzgókodott boldogítani; a' magyar ellenben részint nem tudott valami jobb mássá válni s az inye elleni szerencsét megizlelni, részint nehezteléssel lökte a' rá alkalmazott jó szándékot vissza, honnan aztán nincs mit csudálnunk, ha azon gyümölcs, melyet e' viszony termett, sem

a' kormányra sem a' nemzetre nézve nem lehet szerfölött édes. Igen e' szerencsétlen viszony megszüntetéséhez tehetségem szerint járulni legforróbb ohajtásom, és hogy e' helyett magyarság és alkotvány elvégre bona fide és folyton pártoltatván, ezek alapján fejtessek ki a' magyar nemzet boldogsága. Folyton mondom, mert századok hibáit egykét évtized nem ütheti helyre.

Illy boldog létet elérni vagy ahoz csak közelíteni is azonban teljességgel nem lehet, ha a' volt idők tévedései, minden sértés nélkül ugyan, de a' valónak egész tisztaságában, quia de mortuis nil nisi verum, nem emeltetnek jövő nemzedékek tanulságára ki; minthogy tévutakat csak úgy kerülhetnek ki a' jövők, ha azok lepleg nélkül feltáratnak előttük, mi egyenesen a' történetírás jogkörébe tartozik, és e' szerint, míg a' való vágásából ki nem tér, soha nem lehet bántalom.

Mária-Therézia fejedelmünk jó szívével, tiszta czéljairól ugyan ki kételkedik? Senki e' hazában. És még is nem szorul-e a' mélyebben vizsgáló keble vajmi fájdalommal öszsze, ha meggondolja, milly viszsásan használtotta a' magyar nemzet kifejtésére azon elfelejtethetlen kor, mikor fiatal és régi*) olly tulajáradozó lelkiülettel sereglett a' bájoló királynő fejedelmi széke körül? — Európa tapsolt ezen nemes elragadtatásnak s mély szeretettel vonzódk a' varázsló fejedelmi asszony a' magyar néphez, mely eredeti erejében olly férfiasan pezsgett s neki annyira tetszett; ámdé azt, hogy a' magyart nemesítve még magyarabbá tenné, és saját eredetiségében buzogna őt a' civilisatio lánczoszorujába emelni, mikép aztán valaminak mutatá magát uralkodása alatt, még nagyobbá váljék jövő időkben; ez, fájdalom, elkerülte figyelmét, sőt egészen ellenkezőleg éppen nem méltányolván a' magyar zománczot, mindent elkövete annak elolvasztására, honnét aztán, valamint az ideje alatti magyar lelkiület nem volt egyéb mint természetes követkevénye az épségben maradt, el nem mecsevészett régi szittya jellemnek, ugy volt és lön anyáskodó de éppen nem philosophiai uralkodásának szükségképi felüléptvénye, mikép többet ne mondjak, az újabb kori többszer ismételt insurreccionalis comoedia, a' győri ütközet sat. és számtalan magyarnak elasszonyosult s olly tulajdoni volta, melyről azt szokták mondani, "az ármánynak nem elég rossz, az Istennek pedig nem elég jó."

S hát II. József uralkolónk magas lelkiületét, messze kilátó nézeteit és őszinte emberszeretét ki meri vonni kétségbe? Valóban senki, ki ezen ritka tehetségű fejedlem szeretetre méltó tulajdonit ismeri. Ámde kérдем, Magyarországra nézve bölesészeti felfogással cselekedett-e? Bizony 'nem'-mel kell erre válaszolnunk, noha neki köszönhetjük nemzeti felébredésünket, mert felrázó keze nélkül alkalmasint nem volnánk többé; de ő ezt nem akarta, és újjaszületésünk csak Véletlen eszköze volt.

S most a' nagy élet mezején szedett e' két példából ugyan milly tanulságot vonhatunk? Legelőször azt, hogy a' lehető legjobb szándék sem elég népek valódi boldogítására, ha a' nekik szánt Jó természetükkel ellenkezik. S aztán, hogy a' legdicsőbb fejedelmek is, mint minden bizonynyal valának Mária-Therézia és II. József, vajmi könnyen elhibázhatják a' nemzetek típusainak felfogását s kellő méltánylását, ha ezen típus magánal az illető nemzetnél olly kevés becsben tartatik, áruba olly könnyen bocsáttatik, magátul a' nemzettől olly irgalmatlanul összetépetik, mint a' magyar nemzetnek nagy, tán nagyobb része egyenesen versenyre kelt, hogy minél hamarább magátul lökje nyelvél együtt minden eredetiségét.

Mária-Therézia és József csak jót akartak, s ezt mindenek fölött a' közbirodalmi olly annyira complicált gépezet egyszerűsítése által akarták elérni. S valljon van-e ebben kaján szándék, rossz akarat? Én azt hiszem, nincs; sőt éppen ellenkezőleg, mert egyszerű statusgép a' nagy közönség jóllétére csak ugyan könnyebben s kevesebb talentummal — mi olly ritka — forgatható, mint a' szövvényes. S kérdés, az egészet tekintve s minden hazafiúi vonzó dás nélkül ül mondvá, nem volna-e a' közbirodalomra nézve nagyobb szerencse a' tökéletes amalgamatio, csupa magyar vagy csupa német sat. mint annyi nyelv, annyi status-szerkezet ugy egybesa-

*) Az 'örög' vagy 'vén' kitétel nem kellemes; azért, valamint a' francia nem mindig mondja 'vieux' hanem gyakran 'ancien' ez értelemben, én is — mivel öreg kezdek lenni — e' joggal élni kívánok.

ráglázva? Én tehát igen tudom menteni mind azokat, kik a' magyarságot nagyba nem vették, sőt egyenesen becsnérlék; mert ha ők vétkeztek, hogy nem valának mindazon jó tulajdönt, mely a' magyarban létezik, kinezni képesek, akkor eleink egy része egyenesen átkunkat érdemli, miszerint azon kincset, melyet minden jobb ember féltékenyen őriz, nemcsak nem ápolták nagyobb gondal, de egyenesen lábaikkal taposták.

A' legnagyobb hiba ehez képest kötelességfelejtett eleinkben volt, kik jobblétet s udvari fényt nem tudtak hazai és nemzeti hűséggel kombinálni, mi azonban nemcsak nem lehetetlen, de saját lábán állni tudó s nevelt embernek vajmi könnyű.

S milly kevésse lehet Mária-Theréziától kezdve mai napokig azon dynastiának, mely Magyarországot királyi székét ulti, bármely tagját is igazsággal arrul vádolni, hogy a' magyarságot becsnérlé, mióta mi magunk kezdjük azt becsnélni; ennek bebizonyításul nem szükség egyebet felhoznom, mint az élő tényit, mely hangosabban szól, mint minden ékesszólás, hogy mióta észrevette a' kormány, mihez képest magyarság és alkotvány a' nemzet jobb részének valósággal nedv- és véreben létezik, s ekkép nem valami improvisált divateszme, melyet eltöröl a' nap, azóta felhagyott régi amalgamatioi tervével, s mint fentebb érintém, addig közelített hozzánk, míg ma törvény nyelve a' magyar, az alkotványnak pedig, ha saját magunk által nem romboltatik ketté, vagy inkább nem prókatoroztatatik agyon, felsőbb helyről bizony mondom nincs mitül tartania.

A' kormány azelőtt azt vélte, s bűnös hanyagságunk miatt ezt vélnie némileg jogosítva is volt, hogy közegybeolvasztási terv, mindent mindenben véve, az egész statusgépezetre nézve legezéltírányosb s legnagyobb számot boldogító; most ellenben arrul van meggyőződve, mintán század évi amalgamáló próbái nemcsak nem sikerültek, de alig legyőzhető idegenkedéssel tölték el a' magyar vér legnagyobb részét iránta, hogy valamint mindenkinek anyagi tulajdonát, ugy a' magyarnak lelki sajátját sem szabad csorbítani, sőt éppen ellenkezőleg ezt olly szentül szükség megónia, mint csak lehet, ha e' nemzettel czélt könnyű szerrel érni akar, bármily nagyon neveltetnék is ez által a' statusgépezet bonyodalma, mit elkerülni lehetetlen, s ekkép az a' feladat, hogy az habár szövvényes, azért még is jól forogjon.

A' kormány érdeke, mely a' közérdekkel egy, kívánja ehez képest, hogy a' magyarságot és magyar szerkezetet kímélje, sőt ápolja. S miután az érdek erősb éstartósb oksuly, mint bármily szívbeli gerjedelem és vonzalom, vagy atyáskodó szeretet és patriarehalis nexus, s miután minden körülmény arra inti a' magyart, hogy ne pangjon örökké, de induljon valahára meg az emberi köz civilisatio vég-célja felé, én azt vonom ki itt elősorolt okaimbul, hogy a' kormány annyira megváltoztatá systemáját nemzetünk átellenében, s az europai csillagzatok is annyira sürgetik vérünket előmenetelre, miszerint "ellenzéki tactika helyett ezental már a' haladás mezejére ki lehet lépni biztosan." Folytatása legközelebről. Gr. Széchenyi István.

Nem épületes Jelenet a' tanítól láthatáron. Csekély jel gyakran erősen jellemez és nagyot jelent. Mi csekélység egy emlékjel, például, emlékpénz! anyagi értéke miatt senki sem sovárogt utána; de ha osztatik, nem szóratik az ünnepélyeknél, — mely hajdan kényuri szeszélyes szokás, hála a' nemes műveltség szellemének! kimegy a' szokásból, — adni kell az embernek, nem a' földre szórní, — mondjuk: ha osztatik az emlékpénz, bel-ti. tisztelet és becsület értéke is van az emlékezet mellett. Ki ne tudná már: hogy a' jászkonok f. évi maj. 20án szabadságuk százados ünnepét tartották s emlékeztetere emlékpénzeket is, nagy számmal, verettek és osztottak ki küldöttség által kiszemelt s meghatározott személyek között.

A' jászkon tiszturak művelt emberek*); de r-

*) Talán némelyik többre is a' józan műveltségnél, mivel templomot, papot, vallást magára nézve nélkülözhetőnek látszik vélni. Egy tisztecske, ki en miniature nagyura szeret játszani, egy egyházbeli elmenendő káplántól az utczán találkozva, így veve bucsút: „No! hallom, elmegy az ur tőlünk, én ugyan nem voltam az ur (káplán) templomában ittléte (3 év) alatt, de azért becsültem szónoklataért, mit, hallom, mások dícsérnek, — servus! E' tisztecske tart francia és angol könyveket is. — Kinek nem szürene vegye magára. Közlő.

ni mind azokat, ...

... kötelességfe- ...

... heréziátul kezd- ...

... s bűnös hanyag- ...

... közérdekkel egy, ...

... nítól láthatá- ...

... emberek*); de r-

sze legalább, műveltségének talán tej-elemét sem a keblükben tanodákban vették, különben nem foghatni meg a hidegséget, gyöngédtelen figyelmetlenséget, mit, e nevelés szent ügyét méltányoló korszakban, ők azok iránt a főbb említett alkalmakor nyilvánítottak. Személyt az ügyért, melyet véd, folytat, méltányolni, ildomos, s a személy méltánylásában az ügy tiszteltetik. De itt még is! — Midőn ugyan is, — nem említvén a jászkun kerületen kívül eső: felséges, fenséges, nagy, jeles, s emlékpénzzel méltán és bölcsen megtisztelt személyeket, — magában a keblében az említett emlékpénzekből a legfőbb hivatalos egyedtől kezdve lefelé, keresztül a kisebb tiszturakon, mindent, valaki csak a tisztség sallangjait teszi: tisztelbeli ügyész s eskütteket, most termelt törvényszéki táblabírákat, kiknek egyéb tisztuk nincsen, mint viselni a címeket s az azzal címzettetést másoktól megkivánni, — hajdukát, ezeken kívül továbbá minden akármiféle hitfelekezeti lelkészt, nyugalmazott katonatiszteket, főbírákat és jegyzőket, sorshuzási mód által a közönségi előjárókat, ugyan így külön a nagyobb külön a kisebb birtokú polgárokat — részessítettek s ez által megtisztelték, legalább méltányoltak: akkor (igy értesítettünk egyik kapitány ur által) a három kerületből csak egyetlen egy tanítót vagy oktatót sem méltattak részessítési figyelmükre, holott főtiszt. Stipula ur derék szóoklatából tudjuk, hogy csak a jászkerületben ötezer ember-csemétét készítgetnek a tanodák tanítói, nem irigylendő kényelem, gyönyör és díj fejében, a hazának s a jövő kornak s a tiszturaknak s némelyeket tiszturakul is — nem, még a jászberényi kir. félegyházi városi kath., halasi és kun-sz.-miklósi ev. ref. gymnasiumok nem évenként változó, hanem a nevelésben tanításban ott megöszült, veterán és mindig dicsérettel működött, most is működő oktatói sem, pedig valamely karnak egy s két személyében mikép megsértethetik az egész, úgy meg is tisztelthetik. Ah! ugyan hol volt a főbb említett személy-kiszemeléskor ama lelkesen erélyes I. J. kapitány, ki a Kun-Madarason folyó esztendő martius 29-én tartott protestans egyházmegyei gyűlésben „lelkésülve vezeté föl az e. m. tanács figyelmét a nevelési szentügy mezejére”? — Kis birtokosok után minden közönségben következnek a pásztorok. Igy tehát mivel jász-kunságban a tanítók s oktatónak a főbb említettek közt mindaddig legalább e kitüntetésre nézve még hely nem adatott, nem akarjuk föltenni, hogy talán a pásztorok közé kívánják őket sorozni véleményben. De a tanítók, ezek a másutt és másoktól status hasznos embereinek ismert egyszemélyes, ember-nevelőknek hiszik magokat még jász-kunságban is, és ezen hitükben lelik föl vigaszukat e tanítói láthatáron történt haláttal jelenetnél.* Egy iskola-barát.

A vakok pesti intézete javára f. évi májusban köv. kegyes adományok történtek p. g. pénzben: néhai tisz. Malocsay József hrádeki pléb. hagyom. 4 ft; Polakovics Ignác nyugalm. pléb. hagyom. 20 ft; Hlozay György sponyai pléb. hagyom. 60 ft; Dreylinger Lőrincz budai polgáré 2 ft; Dirnbach Antal budai polgáré 4 ft; Marra kisassz. énekesnő előadásából a nemzeti színházban 154 ft 24 kr.; tisz. Verbatay Márton derecskei pléb. ajándéka egy hollandi arany: öszves: egy hollandi arany és 244 ft 24 kr. Pesten jun. 1-jén G. ö. m. ö. r. y. Károly m. k. intézeti pénztárnok. Látta: D. u. b. r. a. v. i. c. z. k. y. elnök.

A kir. magyar természettudományi társulat f. hó 19-én csütörtökön d. u. 5 órakor ásvány-vegy- és természettani szakgyűlést tart, melyben a t. ez. tag urak részt venni kértnek. Dr. Kovács Sebestyén m. k. társulati első titoknak.

Pestmegyei közgyűlés folytatása. Van a megye kezelése alatt egy alapítvány, melyből az illető család tagjai, ha t. i. valamiképp tetemes kárt szenvedtek volna, bizonyos összeget nyerneik segítségül; folyamodás következtében ki kellett volna ezen segély-összeget adni, s ez alkalommal nem érdektelen vita fejtett ki arra nézve: minő alapítványok kezelését vállalja el jövőre a megye, s miért

* Mi az emlékpénzzel kitüntetés eddigi elmaradtát nem annyira feledéknél, figyelmetlenségnek vagy alacsony véleményűtől származó elmulasztásnak hisszük tulajdoníthatni az intézők részéről, hanem azon körülménynek főleg, hogy e méltányos kívánatot kielégíthetőségében nem volt e korig a százados ünnepi emlékpénz verve — s így ez bár később is, az ezután verendővel a hármaskerület keblébéli tanítóknak ki fog pótolni annál inkább, mivel hírszerint a hármaskerület minden községe külön is szándékozik keblében megülni a százados ünnepet. A szerk.

voltak régebben közzhatóságunk annyira készek minden illyenmü kezelés terheit magokra vállalni? Ez utóbbinak oka, mint másod alispán ur mondá, igen egyszerű, t. i. azon anyagi haszon, melyben bizonyos tisztviselők ez által részesültek. Annál kívánatosb pedig, monda szónok, hogy minél csekélyebb számu alapítványok kezelésibe becsátkozzék a megye, mivel tapasztalásból tudhatni, mennyire hiányos szokott illyesekben lenni a megyei eljárás, úgy hogy nem ritkán egy vagy más alapítvány rendelkezési czéljától egészen elvonatik. — Jövőre csak oly alapítványokat fogadjon el a megye, melyek egyenesen a közzjóra irányoztatvák, nem pedig — ugymond, a nemzetre nézve oly igen káros ösiséget legyezgetik s egyes családok föntartásánál egyéb czéljok nincsen. Erre első alispán ur megjegyzé, miszerint tekintve a sok bajt és költséget, mikkel hasonló alapítványok kezelése összekötte van, ohajtható, hogy jövőre csak közézzel alapítványok kezeltesse nek megyeileg; azonban arra nézve nem érthet egyet előtte szólttal, mintha bizonyos alapítványok már csak azért sem érdemlenének pártfogást, mert egyes családok fentartása, s így az ösiség élének hozszabbitsására intéztetvük. Van, ugymond, az ösiségnek sok jó oldala, s annak föltételes eltörlészése körülményink közt nem tanácsos, sőt igen könnyen veszélyes lehetne; csak hogy más részben aként kellend a törvényhozásnak intézkednie, miszerint az alkotmányval egybeforrt családok föntartása ne közzhatóságok, de egyenesen magok a családok e tekintetben gondoskodása s fölügyelése által eszközöltessék.

Különösen meglepé a RRt egyik thíro azon indítványa: mondassék ki, hogy közgyűlések alkalmikor a tanácskozási terembe más, mint magyar ruhába öltözött s karddal övezett, nem bocsátatik be, okul használtatván többi közt, hogy most szabadon jöhetvén kiki, (mint szóló mondá még a zsidó is!) békés tanácskozással szó alig lehet; történeti szempontból pedig megemlítetvén, miként nemzetiségünk ezen küljelére őseink mindenkor szorosán ügyeltek. Csipős észrevételek sem hiányoztak, s egyik kitűnő szónok viszszatekintve hazánk mult napjaira, nem egyszer látá a hazát, nemzetiséget és alkotványt veszélyeknek kitétetve épen azok által, kik különben a sujtásos magyar köntöshen büszkélkedni mindig igen szerettek. Ezek voltak, ugymond, kik elrugák magoktól azt is, minél becsesb kincse nemzetnek nem lehet, — a magyar nyelvet, mely ha a póre gatyás pór vityillójában menedékre azotál, ki tudja, mivé nem tették volna hazánkat azóta a jó magyar ruhás urak. Egyébiránt a m. g. os elnök kimondá: miként azok, kik hivatalosan jelennek meg, tartsák meg öltözetükben is a bevett szokást, mások ellenben öltözzenek úgy, hogy a hely méltóságával jelenlétük öszszeférhessen.

Várva vártuk a mézzárosok ügyét, ez nálunk mindenkor igen érdekes szokott lenni, s ha a gyűlés egész folytában nem hallhatók is mentegőzések, illyenkor ritkán maradnak el egészen; mi egyébiránt igen természetesen mutatkozik az előtt, ki a limitatiók lényegét közelebbről isméri. Egyik thíránk indítványozá: csökkentessék a hus ára, mint mások is szokás vala e tájban, bizonyos időig, melynek lefolyta után, ha szükség leend, viszszaelemthetik a mostani fokra. Azonban, miután elmondaték, miként Medárdváására rendszeren 7—8 sőt olykor 10 ezer darab szarvasmarha szokott hajtatni, míg most nem volt több 1500 darabnál s hogy a legsilányabb is magas áron kelt, hogy réteink s legelőink majd országszerte elöntetvük s beiszapoltatvák, a keleten dühöngő marhadög miatt minden közlekedés és hajtás eltiltatva: csilapultak a kedélyek, és miután még a hivatalosan gyűjtött adatok is fölolvastattak, a marhalusnak fontonkénti 2 krral följobb emeltetése határozottat el. — Mult közlésünkben említők, miszerint közös vágóhidat, s általában mézzároskodást illető intézkedések vannak keletkezésben; s hogy ezek minél előbbi sikeresítése végett az e tárgyra vonatkozó s Bécsben fönlálló rendszabályok leküldetése iránt a nm. kanzellária megkéretni határozottat; ezen rendszabályok leérkeztek s az illető választványoknak használatul kiadatnak. Történt némileg intézkedés utak és hidak jó karban tartatásuk iránt is; mire nézve mérnök urak felelősékké tettek; meglátjuk a haza központjához eljuthatás ez által mennyire fog könnyítettetni.

Érdekes vitaközásra szolgált alkalmul bizonyos J—fi életrajza; ezen jó ur egyike azoknak,

kik iker fővárosinkban élnek mint az ég madarai, melyek nem szántanak s nem vetnek s még is részesülnek az aratás jótéteményiben. Egyike ez azoknak, kik kellő biztosíték mellett 40, 50 ptre bárkinnek is készek pénzt keríteni, mikor aztán a kölcsönadó azért, mert pénztét oly jó kamatra tevő, a kölcsönvevő meg azért, mert hamarjában s könnyű szerrel pénzhöz jutott, — jól megfizetik a derék kerítőt. Iparlovagok és csalók, monda másod alispán ur, oly roppant számmal vannak fővárosinkban, hogy ha statistika készítettnek két rovattal, melynek egyike azokat foglalná magában, kikről tudhatni miből élnek, másika pedig az ellenkező félt, bizonynyal ez utóbbiak meghaladnák az első osztálybelieket. Végtelenül káros következtetésekre vannak ezek szabad táborozhatásának s ideje volna, hogy tekintetben szigorú lépéseket tétetnének; ez okból a városi hatósággal tudatni kíváná, hogy a RRt megsokalva ezen új meg új botrányokat s bünteljes csinyeket, készek segédkezést nyújtani mindannyiszor, valahányszor a rend és polgári biztoslét ellenségei nemesi privilegiumokra hivatkozva, az igazság büntető kezét kikerülni törekcszenek. Ez indítvány közztetszéssel fogadtatott, s ha hinnünk kellis, miszerint nem egy, kire a közzvélemény rásüté a jegyzettség bélyegét, fönhordott fővel szekerez v. lovagol utczáinkon ezentul is nem egy családnya v. férj kimondhatlan öröme, más részben a vakmerő szemtelenségig vitt gázságok száma még is csökkentetni fog. Ez utal szóba jöttek a csőd alatt levők is, s fölhozattott, miként például valaki vidéken csőd alá kerülvén, az utána lelt csődtömeg mindössze is egy kard és egy pár sarkantyuból áll, míg ő maga nem ritkán üveges hintóban rohog le föl Pest utczáin s nagyobb urat játszik mint azelőtt valaha; mások meg, 20 krra levén naponként szorittatva, ezeket adnak kölcsön másoknak; ezek és hasonló viszszaelések komolyan szólítják fel a közzhatóságok örfügymélt és szigorú eljárását parancsolnak. Megemlíteték ez alkalommal, miként szükség lenne arra is ügyelni: vajjon a csőd alattinak családja, főleg ha ez gazdagon s uri módon él, honnan meríti a kényelmes élet eszközeit? — Ezek ellenében fölhozá első alispán ur, miszerint törvényink értelmében vizsgálatot csupán akkor rendelhetni valaki ellen, ha a törvényhatóság erre nézve az illető hitelezők által fölszólítottak; van pedig erre joguk a hitelezőknek, ha t. i. a csőd alá vett, később valami vagyon birtokába jutott, vagy ha csalfa bukás történt. Vitaközás végével mondott J. s B. M. rögtöni elfogatásuk megrendeltetett.

Tolna levele a moldvai magyarok ügyében, megyénk ez iránt már hasonló módon rendelkezvén tudomásul vétetett. — Emlékezni fognak olvasóink, hogy Pest város részéről az idén magyar nyelven s nyomtatásban megjelent budget e lapokban ismertetve volt; hasonló tettnek tekintjük Pestmegye legújabb e tárgybeli lépését, melynél fogva ugy nevezett számvetési tabellák vagy is adórovati táblák nyomattak, s az illető községeknek, mint szinte az illető országhatóságoknak megküldetni határozottat. Meglehet e tárgyra még viszszatérünk.

A védegyelet részéről benyújtott folyamodás helyessége általánoson megismertetvén, élénkül pártoltatott. Érintett folyamodványban ki volt emelve, mennyire rendezetlenek a gyárosok s ezek munkásai közti viszonyok; gyakran szerződést köt egyik vagy másik valamely jeles tehetségű ügyes személylyel s csak azt veszi észre, hogy ez épen akkor, midőn legnagyobb szükség volna reá, máshoz szegődik; csekély levén a szakértők száma még eddig, nem ritkán megtörténik, hogy illy rögtöni helyváltatások által a munkafolyam egészen megakad. Határozattá lön, miszerint addig is, míg a szerződési viszonyok iránt az illető gyárosakkali értekezés után a szükséges szabályok létre hoztatának, minden szerződés, a gyárosok s ezek munkásaik között, ugy szinte az innen keletkezhető bajok elintézése az alispáni hivatal előtt történjék, s pedig az egész megyére nézve. (Folyt.)

Aradmegyei közgyűlés. Sok szót irtak s még többet mondtak el megyei szerkezetünk arnyoldalairól. Csodalhatni, hogy annyi szó lélekrázó hatalma és a viszszaelések csalhatlanul gyászos eredményének biztos jóslata közben jégmeredtté csontosulhatott annyinak keble, kik megyei létünket tartják e haza üdvéül, s kik megyei szerkezetünk örök dicsőségét mindennapi imájok sorai közé iktaták. Pedig megyei municipalitas csak ugy maradhat boldogító fénykint e nemzet világában, ha az ön maga

legközelebb hozzájárultával alkotott törvények iránti hódolata leng kötelessége homlokfalán, 's csak úgy vonhatja érdekéhez a' rajta csüggő nép sovár ragaszkodását, ha érez-kebellet áll ellenökbe azoknak, kik mérges nyilakat edzenek a' népszabadság palladiuma, a' törvények szentsége ellen, 's megtörhetlen erővel tartja óriás vállain a' törvények alkotványos épületét. Ellenkezőleg homály-borította fény a' megyei létkör, mely pillanatra gyújtja meg a' boldogítás alig pislogó szövétnekét; gyáva épület, melynek hibásan rakott falait az emészto elem roham-árja szétporlasztja. Ezeket előzvényeül a' mondandóknak. April 6án tartott gyűlésünkben *) tanácskozánk újabb törvényink miképeni foganatosítása felett. Békes és higgadt volt a' vitaközös tere mindaddig, míg az önérdék nem nyitá fel kaczer szemcét. Olvastatott a' közmunkák rendszere feletti küldöttségi munkálat. És elcsodálkozánk a' saját részvétünkkel alkotott törvény gyökeres felforgatásán. A' harc keserűen folyt mindkét részről a' küldöttségi munkálat ellen és mellett, míg a' többség **) lefegyverzé a' törvények hatalmát 's megkeveselve törvénybe írt 12 napjait dolgozó népünknek, adott nekik többet, sőt még meg is kétszerezte a' 12 nap terheit. Elmondom az okoskodás védokait., „Igaz — mondák ők — hogy egy telkes jobbágy csak 12 napi közmunkát tartozik dolgozni, de vajjon ki örködendik munkássága felett; nem romolhatnak el leginkább az ő javára (?) készült utaink hanyagsága miatt? vetessék tehát reá azon munkamennyiség, mely általa 12 nap alatt feldolgozható i k. „ És mi kérdezők, ha 12 nap alatt nem dolgozhat a' n a' fel a' reá rótt telerharmennyiséget vagy időviszontagság, vagy igás marhája gyöngesége miatt, tartozik é 12 napnál többet dolgozni? — „igenis — lón a' felelet — mert feldolgozható a' t a' volna. „ Ezt mi tevők, kik a' mult országgyűlés eredménytelensége miatt szinte feljajdultunk! No bezzeg elmondhatja szegény népünk e' könnyebb-ségeül czélzott törvényre: adtal uram esőt, de nincs köszönet benne! „ E' határozat csakhamar meg is érlelé várt eredményét, mert Simánd községe már a' jelen gyűlésre bepanaszlá, hogy a' törvény alkotása előtt 32 öl töltést dolgozott, 's most 48 ölet kellend munkálnia, mi az utfelesztő küldöttség figyelmébe ajánlta. Reményem a' majorsági földön lakók is folyamodandnak, kik bár a' törv. által szellekkel azonosítottának, a' többség által még is igás napok teljesítésére kényszerítettének törvény iránti tiszteletből, és népünk iránti gyöngédségünkben vajjon lehet é illy események után panaszkodnunk a' törvényszegők ellen, vajjon lehet é basisa sérelmeink sürgetve kért orvoslásának? Ugyancsak mult közgyűlésen nem pártoltuk Zala körlevelét az országgyűlés minélelőbbi összehívására iránt; pedig utasításunkban az országgyűlés évenkinti tartását sürgettünk. Mi bevárjuk az elemek lecsilapodását, 's majd mikor beérkezendik az általános kedélynyugalom, akkor fűjük meg az országgyűlésre hívó tárogatót. Várakozásunkban aligha annak eseményét nem ismétlendjük, ki a' patak lefolyása utánra hagyá vizeni átmenetét. Volt egy tekintélyes egyedünk, ki az országgyűlés előbb tartását azért látá fölöslegnek, mivel ő semmi sürgető tárgyat nem tud. O beata simplicitas! — Ugyancsak a' mult gyűlésen jöve hozánk egy helytartósági intézvény, mely utasít bennünket illetőségünk felett még felszabad katonaságtartásra, fensőbb rendelkezések iránti készséges hódolatunk tudásában. És mi nagylelkűen generoskodtunk a' nép erszényére, és piaci ár mellett tartással fogadtuk őket el, de csak egy hónapra, azontul egy napot sem engedendők! De ime jött e' gyűlésre parancsoló szózat, szigorúan meghagyó a' katonaság további ellátását, sőt törvény iránti engedelmességünk szemünkre hanyatlik. És a' mult közgyűlési hatalmas szónokok elnémulának a' mennydörgő szózat hallására, és elfogadták a' katonaság további élelmezése. Ámde felirandunk keményen, ovást teszünk, sérelmüljegyezzük fel, 'sat. Ugy kell uraim! boszúljuk meg magunkban magunkat. De haragunkban mégis jóízűen ebédeltgettünk. — Egy táblabír. középponti főszolgabíránk személye ellen illedelmetlenül sértő szavakat használván, hosszas zaj és láрма között actio alá vétetni határozatott, melytől azonban egy szerencsés kiszökésbeli remediummal

*) Mivel a' gyűlésről közölt tudósításom eltévedt, ismételnem kell az akkor történeteket. Közlő.

**) Nem árt megjegyezni, hogy e' többség többnyire conservativekból állott. Közlő.

rövid uton megmeneküle. Jövő gyűlésünk július 1én tartatik. —

Győrmegegyel közgyűlés. Kezdeté május 5én. Elnök Marich Dávid főispán. Meglehetőleg hatott a' Rdekre a' nm. hto tanács intézvénye, mely a' mult gyűlésen megállapított tisztújítási szabályok egyik pontját érdekl. A' megye határozata volt: hogy a' tisztesbék szavazattal birjanak jövő választaskor. Ezen határozat okai fölterjesztetni kívántattak. Némmeltek megütözköztek azon, hogy mielőtt a' megye tisztújítási szabályit fölterjesztette volna, már is azok egyes pontjai iránt intézvény érkezik 's az 1723: 102 és 112 cikkre hivatkozva, ezt törvény-ellenesnek bélyegzették azért is, mert általa gátoltatik a' megye abban, miszerint a' kitélt 3 év után tisztújítást tartani törvényes joga. Kérdés tétetett: mikép juthatott ez a' nm. hto tanács tudomására? és helytelenített, hogy egyes följelentések következtében az egész megye kérdőre vonatik olly tárgyban, melylyet többség alkotott határozattá. Elnök főispán kijelenté: hogy már martiusi közgyűlésen közbeszólt azon törvényelleni határozat érdemében, miszerint a' a' tisztesbéknek szavazata adott, 's már akkor nyilvánítá, hogy ő, ki a' törvény megtartására esküdtött, e' határozatban meg nem egyezik, 's ugyancsak ő e' határozatot a' nm. hto tanácsra fel is terjesztette. Elő alispán: bár törvényesnek találja, még is fájlalja: hogy a' Rk a' tisztújítást sürgetik, mert ez által a' tisztikar iránt némi elégtelenség mutatkozik. Ő beteg állapotja miatt mindenkorra leköszönt. Ezután kezdődött a' csata. Fegyverei élesek, küzdelmei elszántak 's eredménye fénytelen. A' kormánypartiak arraszavaztak: „álljon el a' megye multkori határozatát a' tisztesbék szavazata érdemében, 's maradjon a' régi gyakorlat. „ S a' megye martiusi határozatát megsemmisítette, a' tisztesbéknek általánosan adott szavazatjogot visszavette és sinórmértékül az 1842iki gyakorlatot állította fel. Az ellenzék a' következetességet kívánta fentartani, 's ehézképest a' tisztesbék szavazatát is, megemlítvén azt: hogy 1842ben már a' kath. plébánosok, prot. lelkészek, káplánok 's iskolai tanítók e' megyében szavazatot nyertek, holott törvény nem volt, 's azt a' nm. hto tanács sem ellenzette; mostan tehát ismét remélhetni e' részben a' megyei határozat jóváhagyatását, bár az 1842iki gyakorlaton tágitna is az, miután az utóbbi országgyűlés a' nem nemesnek hivatalkepeséget adott. A' főispáni följelentés többek által jóváhagyatott, noha éles kifakadások sem hiányoztak. Az ellenzék azonban megverett szótöbbséggel. Z. O. gróf a' megyét egyes emberrel hasonlítván nyilvánítá: hogy a' melly ember szavát visszaveszi, az elvesztette becsületét a' világ előtt 's fájdalmát fejezte ki a' felett, hogy a' megye statutarius jogát eltemette. Mire m. mérnök válaszóla: a' gróf pedig nem eszi szabadságát temette el, mikor a' vörös csakós polgárok közé beállott. K. L. ügyvéd visszatöréssel élt 's a' megyei mérnök gnyos kifakadását aljas rágalmazásnak bélyegezván visszautasította, mert mint polgár ő is becsületének tartja, hogy feltehethe a' vörös csakót. Láрма lett, melyre csak egy szó alkalmas: borzasztó. Városi kapitány a' megyei mérnököt felszólította: hogy szavait magyarázza; mert azok szerint a' polgárság sértve van. Mi lett? az: hogy B. I. u. t. bekére inté a' zajgókat, nehogy vissza kelljen vonulni a' személyeskedések küzdhelyévé vált megyei gyűlésről. Mi lett? az: hogy első alispán ur egy folyamodást nyújtván be, ennek következtében a' hus ára 13 kr maradt. Ez csakugyan nevezetes lecsendesítés volt! —

Május 6án S. B. t. fölmelegíté az előbbi nap tüzét 's indítványozá: hogy ha jövőben ismét személyeskedések történnék, a' tisztí főügyész mint csendbízott teljesítse kötelességét 's ha ez elmulasztja, akkor szóljanak az alügyészek közbe 's kérjenek tisztí fenytőpert. Sok szónak veleje ez: némmeltek fölölegesnek tartották a' tisztí ügyészre róni kötelességül azt, mi mindenkinek joga; a' közbeszólast pedig csupán elnöki joggá kívánták tétetni. A' közbeszólt kis és nagy, éles és tompa élenczkedéseket két ivre sem lehetne leírni. Vége lön: az indítvány pártoltatása. A' tisztí főügyész és baráti ez indítványt egyedül személy ellen intézettek nyilvánították, ezt azonban az indítványzó 's pártolói tisztán elvkérdésnek erősítették. Kár volt az időt annak fejtegetésben töltetni, mit mindenki tudott, bár mondanem akarta is. Jól mondá egy táblabíró: hogy üres szalmát csépeztünk 's hogy egyik párt a' másikat lebubozni ügyekezett.

Május 7kén Eszék latin levele felbontatlanul mutattatván be ovással elfogadtatott 's a' nm. hto tanács megkéretni határozatott, hogy Eszék a' törvényteljesítésre intse meg. Gy. D. ügyvéd a' latin nyelv pártolói ellenkikélné a' kath. clerust is érintette e' részben, de B. J. tiszt. alügyész rendre utasította. A' tisztí főügyész ovást tett, hogy míg a' szó-ló beszédét be nem végezte, addig senki belé szó-lással a' csendet ne zavarja 's miután ő jelen van, a' tiszteletbeli alügyésznek közbeszólast nem helyeslette. Megint zavarba estünk. Több volt a' láрма, mint a' beszéd. Hivatkozások történtek az országgyűlési gyakorlatra, hol csupán az elnök bir rendre utasítási joggal; de az is csupán akkor, midőn a' szónok beszédét befejezte. A' zaj megszűnt. Miért? Azért: mert a' gyűlést elnök-főispán elszóllatta. —

Május 8án indítvány tétetett: hogy B. J. tiszt. alügyészek előbbi napon történi felszólalása jegyzőkönyvileg helyeseltessék. Ismét a' czivakodások posványába sülyedtünk. Kinek van joga közbeszólni? e' felett folyt a' vita. Azt mondák: az elnöknek vagy tisztí ügyészek közül bármelyiknek, sőt midőn nyelve valakinek tul megy az illedelmen, kötelességében áll nemcsak az elnöknek hanem a' tisztí ügyészeknek is rendre figyelmeztetni a' szó-lót. Ez végzésül maradt, 's így ismét egy nap kellett, hogy az előbbi nap határozata megálljon. Azért: legyünk következetesek, ma úgy, mint holnap; mert a' kikezdett sajt naponkint kissébb leend. Annyi, de annyi beszédet tartottak az urak, hogy főfájás nélkül reá gondolni sem lehet. Bocsnat türelmes olvasó! hogy emléink táblájáról minden hallott virágos és szemetes oratiót le-spongiázunk 's így számodra mit sem adunk. Ezután a' tisztújítási szavazatok összehírása olvastatott, rostáltatott 's megállapított. — Elnök főispán a' közgyűlést június 9dikére, a' tisztújítást 10dikére tűzte ki.

Május 9kén a' jegyzőség volt ostrom alatt. A' május 6kán hozott, 7én gyakorlathá vett, Sán megerősített csendbízottó végzés följegyzését némmeltek nem az elnöki kijelentés szerintinek állították. Elhagyatni kívánták azt: mi adott okot e' végzésre. A' többség a' jegyzőkönyvet helyeslé. Ismét 36 szónok nyilatkozott! Hasonló esetekben a' történetirónak lehetetlen följegyezni egyebet, mint a' szók szá-mát. Ezután néhány magányérdekű tárgy, melylyek május 10én is folytatva 's bevégezve levén a' gyűlés begyógyult; 's elnök főispán urtóra Rk tisztelgő küldöttség által bucsuztak el.

Tisztújítási mozgalmakról szó sines. Sehöl egy meszelyke bort sem isznak még; azt mondják némmeltek, hogy bizonyos változások leendnek e' megye kormányá körül — 's így a' június 10kei határnap elmaradna. Meglássuk. A' conservatív párt jeltjei iránt már egyesült 's tisztában van. Oppositio részről csend, mely csend.

Szatmármegegyel közgyűlés. Közlebbi hetekben alispáni körlevél hívá meg Szatmár Rdeit június 2kán tartandó közgyűlésre. A' körlevél hirdetésgyuzersmind annak tárgyat: a' főispáni helyetteskinevező királyi leiratot. Daczára utainknak, melylyeket soha járhatlanabb állapotban nem láttunk, meglehetősen számban gyűltünk össze, nem, mert a' pártok féltékenysége zaklatott be, de nagy napja következik be Szatmárnak, melyly annyi kétkedésnek, annyira megunt várakozásnak véget vetend. Tudtuk hogy illy alkalommal csekély érdekű vitaközös váránk, mert minden eredmény a' — tisztelgés, mellé öröm és bú, mi a' kormány-cserét örökké kíséri. Azonban az öröm általánoson lön kifejezve, sajátképmég is csak egyik párt sajátja volt bensőleg; ugy szinte a' bú is a' másiké. Ez egyszer őszintén az ellenzék örült, melyly reményeit valahára valósulva látta egy új kormányzó-kinevezésben. Busultak, kik valóban sokat 's — tán mindenöket — vesztették el a' voltban. Az ellenzék illy állásban rézst engedett szótlan a' bucsi kifejezésének 's egy választvány nevezteték, melyly örüljön nevünkben 's ezt kifejezé az ujnák; más választvány, melyly bucsuját elmondja a' voltnak. Legfőbb dolog ebben, hogy a' megye levélben tüstint felszólítandja a' főispáni helyettes székének mielőbbi elfoglalására, miután megyénk sürgető körülményei ezt halaszthatlaná teszik. A' kir. kinevezés mellett érkezett egy esküforma is, melylyt miután a' Rdek az eddigi esküformával a' közgyűlésben egybevetettek 's azt a' szokásos esküformával teljesen meg egyeztönek találták, arra semmi észrevételt nem tettek. —

felbontatlanul a' nm. hótá-
széket a' tör-
gyvéd a' latin
clerust is érin-
z rendre utasi-
gy míg a' szó-
ki belé szolás-
len van, a' tisz-
nem helyeslet-
a' larma, mint
országgyűlési
rende utasítási
a' szónok be-
Miért? Azért:
ta. —

gy B. J. tisz-
szólalása jegy-
a' civakodások
aközbeszólni?
elnöknek vagy
sőt midőn nyelv-
kötelességében
ti ügyészeknek
z végzésül ma-
gy az előbbi nap
k következtete-
kezett sajt na-
beszédet tar-
á gondolni sem
y emléink táb-
metes oratiót le-
adunk. Ezután a'
astatott, rostál-
főispán a' köz-
t 10dikére tűz-

ostrom alatt. A'
vett, Sán meg-
gyzését némely-
inek állíták. El-
te' végzésre. A'
ismét 36 szónok
történetirónak
t a' szőlők szá-
tárgy, melyek
e levén a' gyű-
la'Rk tisztelgő

sincs. Sehol egy
zt mondják né-
leendnek a' me-
ius 10kei határ-
ervatív párt je-
van. Oppositio

Közelebbi he-
zatmár Rdeit ju-
körlevél hirdeté
spáni helyettes-
utainknak, mel-
an nem láttunk
sze, nem, mert a'
e nagy napja kö-
yi kétkedésnek,
t vetend. Tuduk
i vitakozás vár
tisztelgés, mellé
rökké kíséri. A-
ejezve, sajátkép
lt bensőleg; ugy
r színtén az el-
ra valósulváta-
a. Busultak, kik
vesztették el a'
rész engedett
választvány ne-
s ezt kifejezé az
csuját elmondja
hogy a' megye
spáni helyettes
miután megyénk
anná teszik. A'
y esküforma is,
formával a' köz-
zokásos esküfor-
t a l t a k, arra

Ki — mint én — évek óta, kivétel nélkül lélek-
betegesen hagyta el Szatmár gyűléseit, valahára most
egyszer földerülten térhetett haza. Soha még a' pár-
tok annyira kibékülten 's megszelidülve nem tanács-
koztak, mint most. 'S ha ki idegen körünkbe lép, ben-
nünket teremben 's azon kívül derült víg társalgás-
ban kísér 's neveiket tudakolja, kiket ott együtt lát
idegenkedés, feszültség, tartózkodás nélkül, nem
fogta volna hinni, hogy a' víg körben olly emberek
enyelgenek együtt, kiket mint Montecchi's Capulet-
tícket képzelt a' haza. Ugy van, annyi nehéz köz-
delmen kelle okulunk, a' tusák keserűségét csordul-
tig üritették, hogy tanuljunk helyesen munkálni a'
közért. E' szegény hazának, melyet annyi veszély
környez, jelenben semmire sincs inkább szüksége
mint csilapodásra, 's hogy a' botrányok,
melyek előbb utóbb sirtásnak a' nemzetnek, kike-
rültesse. És ez jelenben mondhatni általános tö-
rekvés Szatmárban, 's hacsak nem várt körülmények
meg nem zavarják a' csendet, már most hinne szabad,
hogy Szatmár kiemelkedik azon szomorú első-
yedsébből, mely felé Kőlcse ynok halála óta sebesen
rohant. És bár azon testvérmegyék melyek a' roszban
olly gyors követőink valának, lennének kísérőink a'
kiemelkedésben 's gyógyulásban is. —

Gyűlésünk folyama alatt mindenféle hírek kez-
dettek terjedni új főispáni helytartónk fölött, melyek
új zavarba hoztak mindenkit, mit gondoljon a' dolog
felől. Első alispánunk irt ugyan még május 18kán,
rögtön a' kinevezés vételével hozzá, de semmi vá-
laszt nem vett 's újra viták és fogadások keletkez-
nek a' fölött: elfogadta e vagy sem? Ezen két-
ségeknek csak ó vethet véget 's hogy rögtön tegye,
a' megye viszonyai sürgetőleg kívánják. Nálunk a'
tiszjutásra még semmi látható készülés nem mutat-
kozik. Ha főispáni helyettesünk e' megye állását mé-
lyebben fölfogja, igen könnyű leendő neki ollyszerű
tiszjutást rendezni, melyben minden botrány kike-
rülhető, mert mindenik párt irtózni látszik a' nagy
tömeg-becsődítéstől, hol aztán vérengzés 's halál ki-
kerülhetlen, 's tudjuk hogy tegyen bármit a' főispáni
helyettes a' székvarosban, annyi katonaságunk nincs,
hogy a' minden helység határiban keletkező véres
háborút meggátoljuk. Népünk annyira fajtult már,
hogy ez verekszik, bármit tegyünk akadályozására.
Utolsó követválasztáskor is a' székvaroson kívül hét
ponton ütköztek össze, többnyire déli tanyákon 's
gyűlpontokon, távol a' választás helyétől. Azért ha
emberhalált kikerülni akarunk, el kell minden áron
venni a' pártoktól az izgatási alkalmat, ez pedig most
könnyebben történhetik mint valaha.

Másik tárgya közgyűlésünknek egy nagyér-
dekű magánfolyamdvány volt Gábor Márton me-
gyénkbeli bányapolgár sérelmesen panaszlá fel a'
megyének, hogy a' nagybányai kerületi bányászék
törvényellenes ítéletének cassatiojaért a' nm. m.
k. udv. kancellariához folyamodván, az a' pört föl-
terjesztetni parancsolta; az említett bányászék a' pört
fel is küldötte a' bécsi közönséges udv. kamarának, 's
ez a' helyett hogy a' nm. magy. kancellariához tet-
te volna át, maga ellátás alá vette 's a' cassatio-kér-
désben eldöntötte. Egy vala a' megye Rdei közt az
értelem a' sérelem nagysága fölött, csupán kimerítő
adatokat kerestek, hogy a' tárgy fontosságához ké-
pest egész erélyvel föllépjének. Tagadhatlan, hogy
a' panaszló adatai csatolványiból még kimerítőnek
nem vétethetének, 's ezért noha néhányan az ország
minden hatóságát nemzeti független kormányzásunk
ezen alapjogainak védelmére felszólították akarák 's
ebben mindegyik is egyezők voltak, még is ezt
most kimerítő adatok hiánya miatt elhalasztók, min-
denesetre felirtunk egész erélyességgel a' felségé-
hez őszinte hódolattal kérve, hogy a' fölterjesztett
panaszt kegy. figyelmére méltatni, 's ha valósulna,
rögtön a' pör áttétele 's további rendelkezés által or-
voslani 's bennünket kegy. megnyugtatni méltóztat-
sék. —

Egyéb tárgyai közgyűlésünknek kebelbeli ér-
dekűek valának ugyan, de hála az égnek! valahára
már általánosabb 's élénkebb részvételt vitattattak.
U. B. tan. élesen (de méltán) kelt ki sz. biráink ellen
az utak járhatlansága miatt; ezek okul a' centra-
lisatiót vették, minélfogva az első alispán min-
denemű utkörüli intézkedést saját kezébe von, és
a' közérő-használás nekik tiltatott. Ezelőtt lega-
lább minden sz. biró igyekezett maga körül az utakat
járható állapotban tartani; most már 13 év óta a' rop-
pant megyei erő régebben canalizált, később tölté-
szett, a' mint az uralkodó érdekek parancsolák 's e'

mellett az egész megye sárban uszik. És ha kér-
denéz az olvasó: mit teszünk az új törvénnyel? azt fe-
lelném: minden gyűlésen élesen vitakozunk alkal-
mazása felől, 's a' facitaz, hogy még is csak mara-
dunk a' régi mellett, mert az új munka-rendszerhez
szokva nem vagyunk. Egy két birtokos kijelenté,
hogy jobbágyit törvényszabta mértéken tul dolgozni
nem engedí, 's majd lázadás lón a' jobb oldalon 's ki-
mondák kerekken hogy a' sz. biró talál módokat a' nép-
nek parancsolni. A' zsidók olly epedve nem várják a'
Messiás jövetelét, mint mi várjuk Pál fordulá-
sát vagy Isten segítse menétét. X.

Budapesti napló. (Junius 15kén.) Néhány nap
óta új üstökös láttatik az égen, mely a' budai csillagász-
toronyi vizsgálat nyomán köv. helyzetű: jun. 8kán regg. 1
óra 45 p. 18, 1 mp. (budai közép napidő), egyenes emel-
kedés 4 óra 57 p. 4, 11 mp. éjszaki elhajlása 44 f. 52 p. 15,
1 mp. Mind az egyenes emelkedés, mind az éjszaki elhajlás
növekszik, úgy hogy ez üstökös az éjszaki gönczöl (világ-
sark) felé magasodik 's már most sem alkonyodik le. E' hely-
gót a' fuvaros csillagzatban már esti 10 ó. tól fogva az éjszaki
látókör szomszédjában szabad szemmel láthatni. Külső a-
laka: ködös gömb's néhány foknyi hosszú fehéresen csil-
lamló legyezőforma üstöke nap ellenébe nyulik. Vajjon
e' tünemény először jelent e' meg, majd csak pályája fű-
készetilemeiből fog meghatározatni. Épen midőn e' tü-
neményről szólunk, jut eszünkbe, — miről hamarabb kell
vala emlékeznünk — egy nem kevésbé érdekű, 's minden-
esetre minket tartósb fénnyel örvendeztető tünemény köz-
életünk egén: „Magyarország tisztí karának névtára“;
tehát nem „Schematismus Regni Hungariae“ többé; melly
felsőbb intézkedés hiszszük buzdításul szolgálend más
egyházi 's világi testületeknek is arra, hogy ugyanezt te-
gyék, mit avas burokból kibontakozó hazánknban cseleked-
ni már nem jámbor ohajtás többé, hanem kötelesség. — E-
gyike legbecsesb irodalmi újításainknak Friebeisz Ist-
ván pestmegyei eskütt ur. köv. közhasznú munkája: „Nép-
jegyzői hivatal és falusi tanács — kézi könyv falusi elő-
járók számára“ mellynél Zsoldos Ignác „szolgabírói hi-
vatal“ czimű's a' m. akademiától 200 db arannyal 1843b. ju-
talmazott munkája óta alig jelent meg használatosb 's köz-
életben nagyobb népszerűségű könyv. Társalkodónk foly-
tonos olvasójaival óta fogják ismerni már az e' tárgyban
avatott szerzőt, abban közlött alapos szózatárul a' falusi
jegyzők ügyében, mit csakugyan e' munkához függelékül
csatolt. — Közvélemény hogy e' hó kezdetével beállt hó-
ség lankasztóval erővel bír mint a' tavalyi, 's ha ez az égi
jелеk viszonyaival némi kapcsolatban áll, a' forróság tar-
tós leendő; már is, kik ezelőtt vízre iszonyodtak menni;
csapatonkint sereglenek a' vízbe, enyhítendő a' lég ha-
tását, mely csüggesztése mellett, ha pár napig nem esik,
porral vegyes. — Utczáink tisztaságán a' ki kételkednék,
forduljon a' külvárosokba; 's Isten legyen irgalmas! Lóve-
senyek napjain magunk is fuldoklottunk az illóli utnak,
melly ugyan elég téres, bűzhödt legében 's porában, hol
azeltöltésre szánt de még létező posvány-árkon kívül mint
tudjuk, undok marhaaklok is vannak a' főváros folyamtal-
nan keblében, honnét az erlék eltávolítása általunk mind-
eddig meg nem foghattok miatt akadályoztatik. — Mig
mások az ittotti utcaszegletek botrányos tekintetéről szólnak,
mélto sorozatban találjuk az orvosi épület zárt kapu-
ját, mely előtt finomabb érzésű ember csak távol kerülve
haladhat el, 's hogy az utczai étetés ellen mindedig hasz-
talan emeltünk szót, csodáljuk a' tanár urak türelmét, kik
a' hol akarnak erélyesek tudnak lenni; 's e' helyen egy
vendéglőnek szénás vendégeitől hagyják elfoglaltatni a'
tudományház küszöbét; midőn egy illó parancs e' fonák
viszszalést megszüntethetné. — Ismét benne vagyunk hi-
vatásunk egyik szerencsétlen rovatában: hiányok kisse-
melésében. Minap zápor alkalmakor a' fűvészkertbe szo-
rult néhány fűvésznövendék, 's más menedék nem levén
az ugynevezett üvegházba vonultak; de ennek mint a' meg-
énekelt esádnának kidőlt bedőlt az oldala, (teje háló-re-
ezetű, mi miatt laktalanul oda hagyatva tarogtatja min-
denét az idő viszontagságainak, minek az lett következése,
hogy fiatalaink bárhova futotak a' tag úr s z a k o s z t á-
ly a i b a n becsületesen átáztak sőt még akkor is csorgott
rájuk, midőn kün már megszűnt az eső. Szegény, szegény
magyar egyetem! — Egy szemfűles lap azt hirdeté, hogy
e' vásáron egyetlen jelentékesb lopásnon kívül több nem tör-
tént; miből csak az tűnik ki, hogy az újságírónál is vannak
ügyesh emberek: szerdán éjjel egy óra tájban egy a' duna-
utczai halpiacra könyöklő házban három boltot vertek föl
egymásután, 's mivel a' kádár és fazekastól föl nem rakod-
hattak, a' honi kartonfestő boltját takarították ki, bankjegy-
rejtő szekrény főkját ki nem bonthatták ugyan, de a' má-
sikát széttörve vagy száz frtot elesieptek. A' nyársas örök
talán aludtak; egy házi lakos épen akkor érkezvén haza
látta e' munkásságot, de nem is gyanítva mi történik, hi-
dedgévűen lefeküdt. — Lesz, ah nem lesz; de mégis lesz
vasutunk, mert a' fővonalokon olly szorgalommal dolgoz-
nak, hogy a' mult héten is 34 ezer munkás foglalkozott köz-
lékedésink új pályája építésén. — A' zenevilágot illető
gyászhirrel végezzük mai naplóinkat. Egyik zeneművész
hazánkáról a' kis Filtsehről szállongott halálhír csaku-
gyan valósult: ő Velenczében majus 11kén éjfélt tájban
hunyt el. 'S kit zsenge korában Pest Bécs és Paris bámult
's így ugyszólvá ifjúsága bimbajában európai hírevé ma-
gasult a' zongora-világban, 's kit a' testvér haza egykor
büszkén zenehősei közé számítandó vala, most a' laguná-
kon két kis sziget közé helyezett sírjában aluszsa kora de
örök álmát. Temetése, mint több lapirja, hozzá méltó, ün-
nepies volt, 's érzelemragadó bánatteljes szónoklat hang-
zotta a' kedves korán elhervadt, de mégis dicső csemete fő-

lött. A' zene honjában Adriánk virasztó suhogással köz-
pott szendergenek a' cherub-karba ölelnek hamvadó ma-
radványai. Béke reájok!

Spanyolország.

Máj. 23án Izabella személyesen zárta be az
idei cortest, a' bezáró trónbeszédben, melyet jellem-
ző szilárdsággal 's komoly hangon szavalt, megelé-
gülését 's köszönetét fejezte ki a' kormány, tanács és
a' követi karnak. Kiemelék a' teendőik hosszú sorát,
a' nehéz tárgyakat, melyek a' cortestől folytonos
erőfeszítést igénylenek; de ezek — mint a' dicső spa-
nyol nemzet törvényhozóihoz illő — leküzdve min-
den bajt's átgázolva a' legnehezebb akadályokon —
mind a' korona, mind az ország várákozásának telje-
sen megfeleltek, 's oda állíták a' nemzetet, hol azt
minden igaz vérű spanyol látni rég ohajtá. — Másnap
az új alkotvány is kihirdettetett. — Azon proclamá-
ción, melyet az aszturiai hg. d. Carlos fia majus-
ban Spanyolországba közrebocsátott, tartalma kö-
vetkező: „Spanyolok! Azon új állás, melybe jutta-
tott fens. atyámnak a' spanyol trónhoz tartott jogai-
ról lemondása az én részemre, kötelességemmé te-
szi: önökhez őszinte szavakat intézni. Ne higyétek
spanyolok, mintha ezzel a' viszsza vonás átkos tüzét
akarnám köztetek lángra lobbantani. Oh elég már a'
köny, melyet az ország sirt! A' multak iszonya-
tosságának pusztá áttekintésére is vérzik szívem
's irtódom a' gondolatól, hogy azok tán megújulhat-
nának. Az utóbbi évek véres eredményei — meg-
lehet, némelyeknél felélen azon balvéleményt tá-
maszthaták, mintha én a' vett sérelmeket megho-
szólni, a' nyert sebekért másokon ujakat nyitni akar-
nék. Illy érzemények számára szívemben legkisebb
ür sincs. Ha majd a' gondviselés felnyitandja előt-
tem hazám kapuit, meglátandjátok, mikép nem pá-
rtok a t, hanem spanyolok a t fogok ott üdvözleni.
A' zendülés különféle phasisai alatt Spanyolország
politikai és társadalmi létegetében (organisatio)
komoly változások történtek. Ezek közt természet-
esen vannak olyanok is, miket én, mint keresztény
és spanyol hg, megbántam; mindazáltal csatlakoz-
nak, kik felélem gyaníttatják: hogy a' dolgok valódi
állásáról helyes fogalommal nem bírok 's hogy ekkép
elhitessék: mikép az, mit akarok, lehetetlen. Tudom:
hogy a' csend-zavar teljes elenyésztésének leghe-
lyesb eszköze az, ha mindazok, mik a' békétlenség
előidézék, megszűnővannak, 's ha föllélenkítettnek
azok, miket, mint közhasznúakat, a' háborgás leron-
tott. Igazság hatalmaskodás nélkül, javítás vissza-
hatás nélkül, észélyes és illó kiegyenlítése minden
érdeknek a' nélkül, hogy e' téren azzal, mit a' kor-
szellem mint hasznost és üdvöst meghonosított, el-
lenkezés történék: ez az én politikám! Van a' kir.
családban bizonyos kérdés, mely fels. nagybátyám
's uram VII. Ferdinand király uralkodása végén tá-
madt, 's mely előidézöje volt a' polgárháborúnak.
Nem felek ezhetem meg arról, mivel személyem méltó-
ságának tartozom, de még kevésbbé bírom fens.
csaladom érdekét felalázni: azonban bizonyossá te-
szem önöket spanyolok egyszer mindenkorra: ha-
hogy ezen elválás meg nem szünik, annak oka nem
én leszek. Nincs semmi, becsületemmel 's öntuda-
tommal megegyező áldozat, melyre kész nem va-
gyok, hogy a' polgári viszálykodásoknak véget sa-
kíthassak 's a' kir. családdal a' kiengesztelést be-
végezhessem. Nyílt szívből beszélek önökhez spa-
nyolok! Kivánom, hogy engem a' béke üdvös szavai-
val 's nem harcok vad zajával gondolatok magatok
közt. Nagy csapás lenne rám nézve, ha valaha ezen
eljárás elvemtől távozni kénytelenítenétek. Am törté-
nénk bárm, számítok önök becsületes érzésére, szá-
mitok azon hű szeretetre, mellyel a' kir. családhoz
ragaszkodnak, 's mindenek fölött a' mennyei gond-
viselés segédelmére. Ha megáld az ég ama szeren-
csével, hogy hazám új földre léphessek, akkor csak
önök hűségében önök szeretetében akarok gyönyör-
ködni. Szívemben, lelkeben nem él más gondolat,
mint egész életem szorgalmát arra fordítani, hogy a'
borús multak fájdalmat feledtessem és önök közt
egyezséget, közös jóllétet 's általános boldogságot
alapíthassak; ezen szándékom pedig nem leendő siker
nélkül, ha, miként reményem, önök nemzeti jelle-
mökre tapadt szilárdságukkal, ha ama' szeretet 's
tisztetélettel, mellyel őseink szent vallását ölelik, ha
végre azon nagyszívűséggel, melly inkább élet-áldo-
zatot kíván, ha az szeplő nélkül fen nem tartható,
ezen munkámban segítségül leendnek.“ Kelt Bour-
gesban maj. 22. 1845. Károly Lajos.

Franciaország.

Máj. 31én a' pair-ülésben az ötös kamat csökkentéséről szóló t.javaslat 118 szóval 28ellen félre-
vetetett. — Guizot egészsége teljesen helyreállt,
több tisztelő látogatást is tőn már 's hivatalát nem
sokára átveendi. — A' 'Courier' szerint Napoleon
hg. (Montfort) engedelmet nyert Lajos rokonát a'
hami statusfogságban meglátogatni. — A' Globe
szerint a' francia kormány féligmeddig hivatalosan
van értesítve arról, hogy e' nyáron Victoria királynő
Páris nem látogatandja meg. Tán megszánta a' sze-
gény Irlandiakat! — Algirből érkezett tudósítások
szerint Abdulkader ismét táborát ütött, erős haddal in-
dult kelet felé, máj. 20ki éjen 15 lieunyit haladt e-
lőre Saidatól, szándoka: mindazon hegyi lakosokat
készületlenül megrohanni 's pusztítani, kik polgári
szabadságukról megfélekedve francia főuraság a-
lá hódoltak. Ügynökei már a' keleti kabylók közt
forogának, hol a' nép elpártolására mindent elkövet-
nek, mit e' megbízatásuk kíván, erényt és bünt, i-
gazságot és hazudságot. Ben Salem kalifa, ki az e-
mir pecsétét, vagy legalább ennek teljes felhatalma-
zását pecsétével együtt bírja, minden törzshöz le-
velet irt, mellyben sallangos kitételekkel tudatja a'
szultánnak minélelőbbi megérkezését, ki az ő hiveit
magához gyűjti, 's mindazokat keményen büntette-
ti, kik magokat a' keresztények alattvalóivá tevék.
Megparancsolja: hogy minden lakos fegyverrel és
lőszerral ellátva készen várja a' harcztrombitát; e'
parancs azonban nem igen sok követőre talál, mert
a' dellysi és algieri vásárok még népesebbek, mint
ezelőtt voltak.

Anglia.

Máj. 25én az alsóházi ülésben I. J. Russell köv-
tartalmu irományt olvasott fel, melly az angol és wa-
lesi munkás osztályi állásra vonatkozik: „1) A' po-
litikai békének jelen állása 's a' kereskedés nem rég
földrejűlt szerencsés üzlete a' háznak szép alkalmat
nyujt azon rendszabályok életbe léptetésire, mellyek
a' dolgozó osztályok állása javítására folyton és tar-
tósan hatnak; 2) azon törvények, mellyek az úgy ne-
vezett védvámokat állíták fel, egyedül csak arra
szolgálnak, hogy a' munka jövedelmezése kevesbit-
tessék, a' szabad árucserre korlátoztassék 's a' nép
szükségtelen adózással terheltessek. 3) A' mostani
gabnatörvények a' mezei gazdaság minden javítását
gátolják, a' haszonbérlelési vállalatokban bizonytalan
eredvényt mutatnak, mert a' földtulajdonosok és ha-
szonbérlelőknek ígérnek ugyan földjeikből némi elő-
nyöket (hasznokat) de ezeket épen nem biztosít-
ják. 4) Az alsóház tehát ezen törvényeket azon hasz-
nos rendelvényekhez idomitandja, miknek végrehaj-
tása minden alattvaló osztályra egyenlő jótékony-
sággal hat. 5) Minden a' mezei gazdaságra vonatkozó

eddigitörvények szoroson vizsgálattassanak át 's e-
zek nyomán az iparüzés szabadsága biztosittassék.
6) A' lakosok rendszeres osztályozása 'sat, vagy el-
helyeztetésök azon országreszekben, hol a' munkás
osztály szerfeletti elszaporodása egymásra, s kivált
a' házásokra kártékony befolyású, e' bajon segítsen.
7) Az alsóház a' népnevelés körül az utóbbi években
tett javításokat megelégtülten vevé; ez okból 8) Az
alsóház késznek nyilatkozik mindazon liberalis és
józan eszmék gyámolítására, mellyek a' vallási és
erkölesi tanításra czélozván, e' két főkéllék a' nép
életébe még inkább beoltani akarják. 9) Alázatos
felírásban kéressék meg ő fels. a' királynő, hogy e-
zen elibe terjesztendő pontokat fejedelmi jóváhagyá-
sával szentesitse. Russell lord ezen indítványa tá-
mogatására megjegyze, hogy azt azért terjeszté elő
kilencz pontban, mert ezek szerinte egymástul el-
válhatlan kapcsolatban állnak 's hogy így a' ház kö-
telességének érezze az ipart és kereskedést felsza-
badítani ama bilincsek alól, mellyekbe a' mostani tör-
vények által szorították; e' mellett kívánatosná vá-
lik egy általános népnevelési és képezési rendszer
is, de mellynek üdvös hatása csak úgy leend, ha a'
nép anyagi állásán segítendünk 's keserves életéről a'
nyomor foltjait letörölve leendnek. Megemlít ezután
szónok, mikép a' nemzet még most sem heverheté
ki az 1793 óta viselt háborúk csapását, mivel éven-
ként igen nagy összeg adót kénytelen a' nép visel-
ni csak azért, hogy roppant statusadosságának ka-
matit fizethesse; így jött a' prohibítív 's egyedáru-
sági politika életbe, melly, helytelenül, a' belső in-
dustria védelme politikájának nevezetik, 's melly e-
lőször a' háboru alatt keletkezett. De ezen politika
általában hibás rendszerű, 's a' parlament köteles-
sége azt a' haza javáért megsemmisíteni. Magok a'
gyárosok is átlátják már, hogy a' behozatali árúk
szerfölötti vámoztatása épen nem olly nyereséges,
mint gondolák 's általános meggýződéssé vált,
hogy a' prohibítív politika egy osztályt a' többi más
osztály rovására gazdagít, de csak pillanatra, míg
a' dolgozó osztályt legkeserűbben károsítja. Mind e'
mellett egy hatalmas befolyású párt azt állítja: hogy
bizonyos iparágak védvámok nélkül nem állhatnak
fen; de ezen pártnak azt feleli szónok: hogy vagy
mindennemű iparágak, gyártványok és hazai ter-
mékek védessenek, vagy a' védrendszer, mint hibás
és czéliránytalan, szüntettessek meg; a' nélkül is e-
zen rendszer sok változást szenvedett már, 's több-
nemű vámok csökkentettek. Ha 1842ben a' City em-
beréinek érdekében joggal mérsékeltek a' vámok:
bizonyosan itt már ideje, hogy a' páirek 's az ország
aristokratáinak birtok-jövedelmezése tekintetbe
vessék 's a' gabona-behozatali vám végkép töröltes-
sék el. Ezután eleven színekkel festé a' mostani ga-

bonatörvény káros befolyását a' népjólétre; indítvá-
nyozá, hogy kielégítő és czélirányos lakos-osztályo-
zó (colonisatioi) rendszer dolgoztassék ki, 's a' kor-
mány kívánjon a' háztól 150 ezer font sterlinget,
mellyet a' dolgozó osztálybeliek gyermekeinek is-
koláztatására fordítson. Végül ajánlá a' háznak e'
javaslat elfogadtatását. G r a h a m belmin. bonczkés
alá vevé az előterjesztett javaslatot 's annak egyes
pontjain hidegen átfutván, csak ott állapodott meg
hol a' gabnatörvények megszüntetése javasoltatik.
A' felhozott okokat nem elegendőknek nyilvánítván
ezen törvény megsemmisítésére, a' javaslat föltet-
telét indítványozá. — Az irlandi kath. főpapak kül-
döttsége, mellynek tagjai Croll, Murray és M' Hale
érsekek, máj. 25én nyujták át a' helytartó lordnak
azon emlékiratot, melly a' miniszterség által előter-
jesztett irlandi közoktatási billre, ezt nem helyeslő-
leg, vonatkozik. A' helytartó egyellemmel átvál-
ván az iratot, megígérte a' küldöttségnek azt azon-
nal rendeltetési helyére küldeni, egyszerrmind bizo-
sítá az irlandi kath. papságot, mikép a' kormány
mindazt, mi Irland ifjúságába erkölcselenség, val-
lástalanság méteyét oltaná, kötelességének tartand-
ja eltávoztatni.

Külföldi elegy.

Fájdalom, hogy ígéretünket nem tarthatjuk meg.
Említök egyik számunkban, hogy a' török ország-
gyűlést figyelemmel kísérendjük, azonban, midőn é-
pen ez adott szavunk férfias beváltásához fogtunk,
olvassuk az augsburgi közöns. ujságban: hogy a' tör-
ök császár — az általunk olly örömmel üdvözölt
quasi országgyűlést máj. 18án szétozlatá, még pe-
dig a' nélkül, hogy csak azt is végezheték volna,
mit Fáy András csókáji, hogy „majd máskor végez-
nek.“ Tudtul adatott nekik, hogy ezentul aratás ideje-
kor az adó-tár felemeltetik; kérelmeik és sérelmeik-
re válaszlatotott, hogy ezek majd akkor fognak tár-
gyaltatni, ha a' tartományi bizottságok eljárásuk-
ról jelentéseiket beadandják. — Alig szűlyedtek el
ezen ujoncz törvényhozók, már is vadak hallatsz-
nak ellenök. Albánia némelly kerületeiben az arna-
uták a' keresztényeket ismét üldözöbe vevék, töb-
beken veres kegyetlenségeket követtenek el; ez ok-
ból a' szerb kormány sztambuli ügynöke hivatalosan
tudatá a' török ministeriummal, hogy a' nissai és
szomszéd kerületbeli keresztények Szerbiába szán-
deköznek kivándorolni nem állhatván ki tovább a'
hatalmaskodó törökök kegyetlenkedését. Most kér-
dés támadt: a' legujabban összehítt quasi országos
meghívottak a' keresztység ezen panasztát sérel-
lemkép miért nem terjesztették elő? Ime a' vád. De
nyomban következik a' mentesség is ezen feleletben:
mert azok igen jól tudák: hogy ez lenne a' legrövidebb
út selyem sinórt érdemelni. Szegény török Rendek!

47dik szám.

ÉRTESÍTŐ.

1845.

† **Felszólítás.** Sztamorai Malenitza János ur minden hitelezőji, az általa
törvényesen már közbetevett visszahívás (revocatio) folytában ezennel felszólítat-
nak: miszerint a' nekik kölcsönzött pénzek visszafizetése iránti alkudozást, 's neta-
láni kiegyenlítés végett f. évi october 15ó és 10ke közti időre a' tartozást kimutató
eredeti okiratokkal ellátva alulirtoz annál inkább megjelenni ne terheltessek;
minthogy később jelentkezők figyelembe nem vétethetők. P o p o v i c s János m.k
hites ügyvéd, mint Malenitza János ur teljeshatalmu bírtoza, lakik Temesvárott
Makry-házban. 2—3

Eltévesztett tulajdonosa kerestetik azon 2 nagy zsacszkóban levő dohánynak.
mellyet f. 1845. martiusi pesti vásárkor Kertész István hevesi lakos olly jelentéssel
tett le az alalirtnál, hogy ő azt a' tulajdonos után vitte, kit azonban, minthogy sebe-
sen ment előtte, a' sokaság közt és esti homályban, a' meyei ház előtt eltévesztett,
és hosszas várakozás 's keresés után sem akadt többé rá: 's melly dohánynya 2 hamis
tulajdonos jelentkezett is azonnal, de azóta többé mindeddig sem jelent meg. B a l l a
Károly t. Pestmegyei kapitánya. 2—2

† **Baromvásár-hirdetés.** T. Pestmegyében keblezett szabad Kecskemét
város határában az úgynevezett fehértői nagy baromvásár. a' városban augusztus 10k
napjára esendő országos vásár előtt tizenöt nappal, vagy is julius 27dik napján fog
tartatni, tartván egy egész hétig. B ú z á s József vásártéri haszonbérlo. 2—3

Haszonbérlet.

A' zombori k. kincstári igazgatóság
részéről közhírré tétetik; hogy a' bácsi k.
kincstári uradalmakban következő uri ha-
szonvételek 1845 évi novemb. 11ől fogva,
egy vagy több évre írott ajánlatoknak be-
nyujtása u'ján, mellyek legfölebb 1845.
évi julius 14én reggeli 9 óráig az igazgató-
sági elnökségnél beadandók, továbbí ha-
szonbérbe olly módon fognak kitétetni:
hogy az írott ajánlatokon kívül szóbeli ár-
verési ígéretek is el fognak fogadtatni. A'
bérleti szándékozók tehát az érintett na-
p n, a' bérheadandó tárgyhoz srányzott

- száztól tíz forintnyi bánatpénzzel ellátva
megjelenni ezennel hivatalosak.
- a) A' p a l á n k a i u r a d a l o m b a n :
az italméresi jog a' három Német-, Uj- és
O-Palánka nevű mezővárosokban,
a' cserevicsi dunarév jövedelme,
a' kamenczi
- b) A' k u l a i u r a d a l o m b a n :
az italméresi jog Kula mezővárosában,
a' kereszturi husvágási jog.
- c) A z a p a t i n i u r a d a l o m b a n :
az italméresi jog a' kucsai csárdában,
Bogojeván.
- d) A' s z á n t o v a i u r a d a l o m b a n :
a' husvágási jog Csatalján, és

Szántóván.
A' haszonbérlet feltételei az árverés
előtt különösen fognak felolvastatni, meg-
tudhatni azokat mindazonáltal előbb is
mind a' zombori k. kincstári igazgatóság-
nál, mind pedig az illető kerületi hivata-
loknál. Az italméresi jog bérloinek körül-
ményekhez képest uradalmi kézi- 's igas-
zakványok is, külön készpénz fizetés mel-
lett, áltengedtethek. — A' nyilvános
árverés bevégezte után újabb ajánlatok el
nem fogadtatnak — Kik imitt ösméretle-
nek, és a' kincstári uradalmakon kívül lak-
nak, tartoznak erényesgöket és adósság-
tól mentes vagyonaik állapotját az illető
helybeli előljárosági bizonyítványok által
kimutatni, azonkívül pedig biztossággal
szolgáló, a' bácsi k. kincstári uradalmakban
lakó kezeseket állítani. 1—3

Haszonbérlet.

A' nm. m. kir. udv. Kamara rendelése
következtében közhírré tétetik, hogy Lip-
tómegyébe keblezett kir. kamarai hradeki
uradalomban, f. évi junius 16án reggeli 9
órákor Liptó-Ujvárott tartandó árverés
utján f. évi november 11ől számítandó 's
egymásután következendő hat esztendőre
a' hradeki majorság haszonbérbe fog kiad-
datni, nevezetesen: 261 1/2 hold majorság
szántóföld, 482 hold kaszáló a' fekete vá-
gon, 9 1/2 hold Hibiczán, és 5 hold a' ha-
deki palenczán, 9 1/2 holdból a' 16 kertek,
400 erdei, és 512 hold havasi legelő Holi-
cza és Koszenki nevű havasokon.
A' bérleti feltételek a' kir. kamarai

hradeki igazgatói iródában vagy pedig a
gazdasági hivatalnál megtekinthetők.

Az árverésnél részt veendőnek a' k.
kincstár biztosításau kellő vagyonnal, és
160 p.f bánatpénzzel ellátva kell lenniök;
melly biztosítéknak az árverés előtt hite-
les kimutatása a bánatpénznek pedig kész-
pénzbeni letétele megkivántatik.
Ezen árveréshez a' zsidók is hozzá
járulhatnak.

Hirdetés.

A' nagyváradi kir. kamarai uradalom
részéről folyó év Junius hó 19én tartandó
nyilvános árverés utján következő ha-
szonvételek, úgymint 1ór Várad-Váralja
városában a' Peczen innen gyakorolható
szabad korcsmáltatási jog. 2ór Ugyanott
a' laporti lisztelő-malom. 3ór a' mészár-
szék, mészáros-lak helylyel egyetemben 's
4ór a' várbán levő uradalmi pincze f. évi
november 1jétől, három egymásután kö-
vetkező évre a' többet ígérőknek haszon-
bérbe fognak adatni. Bérleti szándéko-
zók az első bérleti tárgyra nézve: 140 frt;
a' 2dikra: 180 frt; a' 3dikra: 100 frt; a' 4ikre
pedig: 12 ft p. pénzbeli folyamatu bánat-
pénzzel ellátva — a' fen kitett nap delelőtti
órán Várad-Velenczén a' kir. kincstári
kormányzó ügyvédi hivatal irodájában
tartandó nyilvános árverésre ezennel hi-
vatalosak, hol a' szerződési feltételek e-
leve is megtekinthetők. Budán május 28án
1845. 3—3